advokatnævnet

København, den 18. september 2012 **Sagsnr. / CHN**
4. advokatkreds

K E N D E L S E

Advokatrådet har ved anklageskrift af 12. maj 2011, modtaget i Advokatnævnets sekretariat den 13. maj 2011, rejst sag ved Advokatnævnet mod

tidligere advokat AA

for at have tilsidesat advokatpligterne, jf. retsplejelovens § 126.

Forhold 1
ved i strid med klientkontovedtægtens § 1, stk. 1 og 3, og § 2, stk. 4, ikke at have ført bogholderi og reguleret hver arbejdsdag i perioden fra den 1. oktober 2009 til den 2. november 2010,

Forhold 2
ved i strid med klientkontovedtægtens § 2, stk. 4, at have op til kr. 170.000,00 for lidt indestående på klientbankkontoen i perioden fra den 21. januar 2010 til den 6. oktober 2010,

Forhold 3
ved i strid med klientkontovedtægtens § 2, stk. 4, at have kr. 33.029,19 for lidt indestående på klientbankkontoen i perioden fra den 6. oktober 2010 til den 2. november 2010,

Forhold 4

ved i strid med klientkontovedtægtens § 6, at have undladt mindst en gang om måneden at kontrollere, om summen af tilsvaret stemmer med klienttilsvarskontoen ifølge bogholderiet i perioden fra den 1. oktober 2009 til den 2. november 2010,

Forhold 5

ved i strid med klientkontovedtægtens § 5, stk. 4, at have hævet kr. 170.000,00 på klientbankkontoen som salærer i sagen "boet efter A".

Forhold 6

ved i strid med klientkontovedtægtens § 7 ikke at have afgivet renter i sagen "boet efter B".

Advokatrådet har principalt nedlagt påstand om, at Advokatnævnet frakender AA retten til at udøve advokatvirksomhed indtil videre, subsidiært i en af nævnet fastsat periode, idet AA har gjort sig skyldig i grove overtrædelser af advokatpligterne, og idet de udviste forhold sammenholdt med de tidligere overtrædelser giver grund til at antage, at han ikke for fremtiden vil kunne udøve advokatvirksomhed på en forsvarlig måde.

AA har i sine bemærkninger til anklageskriftet nedlagt påstand om frifindelse. AA har til støtte herfor anført, at han ikke har planer om at genoptage sin advokatvirksomhed eller i øvrigt at virke som advokat. AA har i den forbindelse anført følgende:

> *"[...]*
>
> *En fortsat advokatvirksomhed vil forudsætte som minimum et nyt bogføringssystem, mit nuværende er navigator, dos baseret og på sammenbruddets rand. Printeren har det ikke bedre, og der kan mig bekendt ikke skaffes en ny dos baseret printer.*
>
> *Desuden anser jeg min paratviden i væsentligt omfang forældet. Jeg kan ikke rigtigt se, at der er kurser, der er så generelle, at de er egnet i denne forbindelse.*
> *[...]"*

AAhar endvidere anført, at der, for så vidt angår forhold 1 og 4, ikke var bevægelser på kontoen, og at mellemværendet i boet efter A er forligt med betaling af 75.000 kr. AA har endelig anført, at han har et tilgodehavende i boet efter B.

Forsvareren har nedlagt påstand om, at AA alene idømmes en bøde, idet der ikke er tale om grove overtrædelser af reglerne om god advokatskik. AA erkender at have overtrådt klientkontovedtægten for så vidt angår forholdene 1-5, men nægter sig skyldig for så vidt angår forhold 6, idet det gøres gældende, at han havde en modregningsadgang. Det gøres endvidere gældende, at der samlet set alene er tale om tre handlingsforløb, og at der er rettet op på forholdene i forbindelse med revisorgennemgangen. Endelig anføres, at der ikke er noget, der tyder på, at AA skulle have intention om at generhverve advokatbeskikkelsen.

Sagens nærmere omstændigheder er følgende:

AA er født i 1946 og modtog advokatbeskikkelse i 1980. Han har drevet selvstændig advokatvirksomhed, senest fra en adresse i (…). AA deponerede sin advokatbeskikkelse den 13. januar 2011.

Advokatrådet anmodede den 9. juli 2010 ZZ, Statsautoriseret Revisionsaktieselskab, om at foretage en undersøgelse i medfør af klientkontovedtægtens §§ 14-16 vedrørende overholdelse af reglerne om betroede midler. Undersøgelsen resulterede i, at ZZ i rapport af 14. januar 2011 konkluderede, at AA havde overtrådt klientkontovedtægtens § 1, stk. 1 og 3, § 2, stk. 4, § 5, stk. 4, § 6 og § 7.

Det fremgår således af rapporten:

> *"**1. Indledning***
>
> *På foranledning af Advokatrådet, jf. skrivelse af 9. juli 2010 har vi ved besøg hos advokat (...)[AA's] revisor X på adressen (...) den 2. november 2010 foretaget undersøgelse i medfør af klientkontovedtægtens §§ 14-16 vedrørende advokatens overholdelse af regler om betroede midler. Advokat AA deltog ikke, og vi har kun været i telefonisk kontakt med advokaten den 26. august 2010.*
>
> *[...]*
>
> *Undersøgelsen af advokatvirksomheden har omfattet perioden fra 1. oktober 2009 og frem til undersøgelsesdagen.*
>
> *I forbindelse med undersøgelsen har advokatens revisor besvaret de stillede spørgsmål og udleveret og eftersendt efterspurgt materiale senest den 4. januar 2011.*

Udkast til nærværende rapport blev den 9. december 2010 fremsendt til advokat AA og revisor X til udtalelse med anmodning om fremsendelse af materiale og kommentarer senest den 17. december 2010. Vi har den 4. januar 2011 modtaget kommentarer fra revisor X og advokat AA til rapportudkast, som vedlægges som bilag 8. Kommentarerne har ikke givet anledning til ændring af konklusionen.

I tilknytning til revisor X skrivelse af den 4. januar 2011 kan det bemærkes, at tilsvaret kr. 536.365,41, jf. afsnit 3.1, vedrørende dødsboet efter A ikke kan reduceres med tilgodehavende kr. 35.581,47 vedrørende dødsboet efter B.

[...]

2. Advokatvirksomheden

"[...]

Bogholderiet indeholder ikke de nødvendige faciliteter til opgørelse af tilsvar og daglig regulering.

[...]."

3. Undersøgelsen
3.1 Afstemninger
Afstemning af klienttilsvar med indestående på klientbankkonti:
På besøgsdagen den 2. november 2010 kan afstemning af klienttilsvarssaldo september 2010 (seneste bogføring er 24. september 2010), jf. bilag 3 opgøres til følgende:

Samlet tilsvar af betroede midler ifølge bogholderi pr. 24.september 2010		*366.365,41*
Indestående på klientbankkonti ifølge bogholderi pr. 24.september 2010		*370.186,22*
		3.820,81
Afstemning af klientbankindestående:		
Indestående på klientbankkonti pr. 24. september 2010 ifølge kontoudtog fra banken (kr. 330.750,18 + kr. 7.586,04)		*338.336,22*
Indestående på klientbankkonti ifølge bogføring		*370.186,22*
Difference		*31.850,00*
Fejlagtigt hævet 6. april 2010 i bank – ikke bogført		*-26.000,00*
Fejlagtigt hævet 16. april 2010 i bank – ikke bogført		*-5,850,00*
		0,00
Tilsvaret, jf. ovenstående er efter 24. september 2010 korrigeret til følgende:		
Tilsvar 24. september 2010, jf. ovenstående		*366.365,41*
Korrektion af hævninger i dødsboet efter A, jf. bilag 4		*170.000,00*
Difference		*536.365,41*
Bankindestående ifølge kontoudtog, jf. ovenstående	*338.336,22*	

Delvist indsat manko 6. oktober 2010, jf. bilag 5 *165.000,00* *503.336,22*
33.029,19

Ovenstående korrektion, kr. 170.000, vedrører acontohævninger i dødsboet efter A, der er hævet i perioden 21. januar – 18. juni 2010, jf. bilag 4.

[…]

Det kan således konstateres, at der i perioden fra 21. januar – 6. oktober 2010 har indestået op til 170.000,00 for lidt på klientbankkontiene, og i perioden 6. oktober – 2. november 2010 har indestået kr. 33.029,19 for lidt på klientbankkontiene. Vi har ikke modtaget dokumentation for, at kr. 33.029,19 er indsat på klientbankkontiene.

[…]

Konklusion
På basis af den foretagne undersøgelse kan det konstateres, at AA har overtrådt følgende regler vedrørende advokaters behandling af betroede midler:

Afsnit 2.3
§ 1, stk. 1 og stk. 3, § 2, stk. 4, og § 6 ved ikke dagligt at føre finansbogholderi samt tilsvar og klienters konti i perioden 1. oktober 2009 – 2. november 2010.

Afsnit 3.1
§ 2, stk. 4 ved i perioden fra 21. januar – 6. oktober 2010 at have op til kr. 170.000,00 for lidt stående på klientbankkontoen og ved i perioden 6. oktober – 2. november 2010 at have kr. 33.029,19 for lidt indestående på klientbankkontoen.

Afsnit 3.3.1, Boet efter A
§ 5, stk. 4, ved at hæve 170.000,00 på klientbankkontoen som salærer, jf. også afsnit 3.1.

Afsnit 3.3.2, Boet efter B
§ 7, ved ikke at afgive renter.

[…].”

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 11 medlemmer.

Ved sagens behandling mødte anklageren, advokat Y og forsvareren, advokat Z. AA gav ikke fremmøde.

Procedure

Anklageren har til støtte for sin påstand gjort gældende, at de forhold, der er rejst tiltale for, må betegnes som grove, idet der er tale om store mankoer og manglende kontrol med klientkontoen. Der er endvidere tale om gentagne overtrædelser af reglerne om god advokatskik, idet overtrædelserne er foregået over en længere periode.

AA har selv anført, at han anser sin paratviden som forældet, og at hans bogføringssystem er på sammenbruddets rand.

Det er således Advokatrådets vurdering, at de udviste forhold sammenholdt med de tidligere forseelser giver grund til at antage, at AA ikke for fremtiden vil udøve advokatvirksomhed på forsvarlig vis, jf. retsplejelovens § 147 c, stk. 3.

Forsvareren har til støtte for sin påstand gjort gældende, at forholdene 1 og 4 samt forholdene 2 og 5 hver især hænger sammen, hvorfor der for så vidt angår disse forhold reelt kun er tale om to forhold. For så vidt angår forhold 6 om manglende rentetilskrivning gøres det bl.a. gældende, at AA havde en modregningsadgang.

Der er ikke grund til at antage, at AA ikke for fremtiden vil udøve advokatvirksomhed på forsvarlig vis, hvorfor betingelserne for at frakende AA retten til at drive advokatvirksomhed ikke er opfyldt.

Tidligere sanktioner

AA er tidligere af Advokatnævnet meddelt følgende sanktioner:

Ved kendelse af 5. juli 2010 bøde på 10.000 kr. for ikke at have besvaret flere henvendelser og ikke at betale en advokats salær, der var anmeldt som fortrinsberettiget fordring.

Ved kendelse af 5. juli 2010 bøde på 10.000 kr. for ikke at have behandlet et bo grundigt, samvittighedsfuldt og i overensstemmelse med, hvad berettiget hensyn tilsiger, samt for ikke at have besvaret diverse henvendelser og betalt boets kreditorer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Skyldsspørgsmålet:

Forhold 1:

Efter klientkontovedtægtens § 1, stk. 1, er en advokat forpligtet til at føre en fælleskonto med angivelse af størrelsen af det samlede tilsvar af betroede midler. AA har i perioden fra den 1. oktober 2009 til den 2. november 2010 undladt at føre fælleskontoen således, at størrelsen af det samlede tilsvar fremgik, ligesom han ikke førte bogholderi med daglig regulering i overensstemmelse med klientkontovedtægtens § 1, stk. 3, og § 2, stk. 4.

På denne baggrund har AA handlet groft i strid med god advokatskik.

Forhold 2 og 3:

Det fremgår af klientkontovedtægtens § 2, stk. 4, at en advokat dagligt skal sikre, at der er overensstemmelse mellem klienttilsvaret og det samlede indestående på klientbankkontiene.

Ifølge den udarbejdede revisorundersøgelse kan det konstateres, at der i perioden den 21. januar til 6. oktober 2010 har indestået op til 170.000 kr. for lidt på klientbankkontiene, og i perioden den 6. oktober til 2. november 2010 har indestået 33.029,19 kr. for lidt på klientbankkontiene.

Ved at have haft en betydelig manko i forhold til, hvad der skulle være af indestående på klientkontiene, har AA også i disse forhold handlet groft i strid med reglerne om god advokatskik.

Forhold 4:

En advokat skal mindst én gang om måneden foretage afstemning af, om summen af tilsvaret på de enkelte klienters konti stemmer med klienttilsvarskontoen ifølge bogholderiet, jf. klientkontovedtægtens § 6.

AA har ved ikke at føre månedlige afstemninger handlet groft i strid med god advokatskik.

Forhold 5:

Ifølge klientkontovedtægtens § 5, stk. 4, må salærer ikke hæves på klientbankkontoen, uden at salæret samtidig bogføres, og faktura tilstilles klienten. Dette gælder, uanset at salæret er indtjent.

AA har ved at have hævet 170.000 kr. på klientbankkontoen som salærer i sagen "boet efter A", handlet groft i strid med advokatpligterne.

Forhold 6:

En advokat har pligt til at afgive renter af sit tilsvar over for klienten og foretage rentetilskrivning mindst én gang årligt. Ved ikke at have afgivet renter i sagen "boet efter B" har AA handlet groft i strid med sine pligter som advokat, jf. klientkontovedtægtens § 7.

Sanktionen:

Advokatnævnet skal udtale:

Gennemførelsen af de foranstaltninger, som er fastsat i klientkontoreglerne til kontrol af, om advokaterne overholder klientkontoreglerne, er af afgørende betydning for, at advokater kan bevare deres særlige rettigheder med hensyn til at opbevare klientmidler.

Advokatnævnet finder, at AA har handlet groft i strid med god advokatskik ved at have undladt at føre fælleskontoen således, at størrelsen af det samlede tilsvar fremgik, ved ikke at have ført bogholderi med daglig regulering, og ved at have undladt at foretage månedlige afstemninger.

Endvidere finder Advokatnævnet, at AA har handlet groft i strid med god advokatskik ved at have haft en betydelig manko på klientkontiene. Der er således tale om en alvorlig overtrædelse af advokatpligterne, idet AA's klienter har været udsat for risiko for tab af midler.

De udviste forhold giver grund til at antage, at AA heller ikke for fremtiden vil kunne udøve advokatvirksomhed på forsvarlig måde.

Som følge heraf frakender Advokatnævnet AA retten til at udøve advokatvirksomhed indtil videre, jf. retsplejelovens § 147 c, stk. 3.

Sanktionen gives til dels som en tillægssanktion, jf. princippet i straffelovens § 89, idet AA ved Advokatnævnets kendelser af 5. juli 2010 blev tildelt to bøder på hver 10.000 kr.

AA kan forlange Advokatnævnets afgørelse indbragt for retten inden 4 uger efter modtagelsen af kendelsen, jf. retsplejelovens § 147 e. Anmodningen fremsættes over for justitsministeren.

Herefter bestemmes:

AA frakendes retten til at udøve advokatvirksomhed indtil videre.

På nævnets vegne

Henrik Linde